

“TÜRKÇE ÖĞRENIYORUM” COURSE BOOK’S VALUES

Fahri TEMİZYÜREK¹

Muhammed Eyyüp SALLABAŞ²

Abstract

While Turkish is spoken as one of the biggest languages in the world in a wide geography, it is tried to be learned in many parts of the world with an increasing interest. Although many materials are used in teaching Turkish as a foreign language, teaching sets can be considered as the main source used by teachers as an indispensable element. The indispensable element of the teaching sets prepared for teaching Turkish to foreigners is the texts. In the texts to be included in the sets, the first qualification sought is the suitability of the text to the course level, and on the other hand, these texts are expected to reflect the Turkish culture and values. Given that schools are structures that teach not only knowledge but values, Turkish teaching sets to be prepared especially for young age groups should include texts that will mediate value teaching. In this study, the values in the Türkçe Öğreniyorum set prepared by Yunus Emre Institute to teach Turkish to young age groups were examined. As a result of this study prepared in qualitative research design, the texts in the Türkçe Öğreniyorum set; It has been determined that it concentrates in love and friendship values. On the other hand, the values of charity, responsibility, patriotism, self-control, respect, justice, honesty and patience have not been found in the books.

Key Words: Turkish Education, Teaching Turkish to Foreigners, Value, Values Education, Textbook.

¹ Corresponding Author: Prof. Dr., Gazi University, Faculty of Gazi Education, fahri@gazi.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0497-1045>

² Assoc. Prof. Dr., Yıldız Technical University, Faculty of Education, sallabas@yildiz.edu.tr ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4346-4385>

TÜRKÇE ÖĞRENIYORUM DERS KİTABININ DEĞERLERİ

Fahri TEMİZYÜREK ³

Muhammed Eyyüp SALLABAŞ ⁴

Özet

Türkçe dünyadaki en büyük dillerden biri olarak geniş bir coğrafyada bir yandan ana dili olarak konuşulurken diğer yandan artan bir ilgiyle dünyanın pek çok yerinde öğrenilmeye çalışılmaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde pek çok materyalden yararlanılsa da vazgeçilmez bir unsur olarak öğretim setleri, öğretmenlerin en çok kullandığı ana kaynak olarak değerlendirilebilir. Yabancılara Türkçe öğretmeye yönelik olarak hazırlanan öğretim setlerinin vaz geçilmez unsuru ise metinlerdir. Setlerde yer alacak metinlerde ilk aranan nitelik metnin kur seviyesine uygunluğu olmakla birlikte diğer taraftan bu metinlerin Türk kültürünü ve değerlerini yansıtması beklenir. Günümüzde okulların yalnızca bilginin değil değerlerin de öğretildiği yapılar olduğu göz önünde bulundurulduğunda, özellikle küçük yaş gruplarına yönelik hazırlanacak Türkçe öğretim setlerinin değer öğretiminde aracılık edecek metinleri içermesi gerekmektedir. Bu çalışmada Yunus Emre Enstitüsü tarafından küçük yaş gruplarına Türkçe öğretmek üzere hazırlanan Türkçe Öğreniyorum setinde yer alan değerler incelenmiştir. Nitel araştırma deseninde hazırlanan bu çalışma sonucunda Türkçe Öğreniyorum setinde yer alan metinlerin; sevgi ve dostluk değerlerinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. Diğer taraftan yardımseverlik, sorumluluk, vatanseverlik, öz denetim, saygı, adalet, dürüstlük ve sabır değerlerinin kitaplarda yeterince yer bulmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Değer, Değerler Eğitimi, Ders Kitabı.

³ Sorumlu Yazar: Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, fahri@gazi.edu.tr
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0497-1045>

⁴ Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sallabas@yildiz.edu.tr
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4346-4385>

Giriş

Türklerin tarih sahnesine çıkışı takip edebildiğimiz ilk kaynaklar Çin metinlerindedir. Çin kaynaklarında Türkler kendi adları ile ilk kez VI. yüzyıl ortalarında anılırlar (Tekin & Ölmez 2003: 12). Türk diline ait en eski izler ise Sümerlere kadar dayanmaktadır. Osman Nedim Tuna'nın bu konuda yaptığı çalışmalar Türkçe kelimelerin Sümercede de kullanıldığına yönelik veriler ortaya koymuştur (Tuna, 1990: 57). Tarihi süreçte gelişmeye devam eden Türkçenin yabancı dil öğretimi ile ilgili bilinen ilk yazılı eser Kaşgarlı Mahmud'un Divânü Lügâti't-Türk isimli eseridir. Divânü Lügâti 't-Türk ve Kitâbu Cevâhirü 'n-Nahv fi Lügâti 't-Türk isimli eserlerle başlayan çalışmalar Memlük, Kıpçak, Çağatay ve Anadolu sahasında verilen eserlerle devam etmiştir.

Türkçenin tarihî dönemleri içinde ortaya konan bu eserlerin Türk kültürünü de içinde barındıran unsurlar taşıdığı görülmektedir. Bu hususa dikkat çeken araştırmacılar dil-kültür ilişkisi üzerine çeşitli tarifler ortaya koymaya çalışmışlardır (Sallabaş & Göktentürk, 2018). Ergin (2012: 3) dili "İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese" olarak tarif etmektedir. Bu tariften hareketle dilin toplumu oluşturan her bir kimse üzerinde uzlaştığı dil yapıları sayesinde ortaya çıktığı söylenebilmektedir. Bu bakımdan dilin insanları ulusuna, yurduna, geçmişine sıkı sıkıya bağladığı, kuşaktan kuşağa aktarılarak gelen dilin insanları geçmişle gelecek arasındaki zincirin bir halkası durumuna getirdiği görülmektedir. (Aksan,2007: 13).

Bu yolla halka vazifesi gören insanlığın kuşaktan kuşağa aktardığı unsurlardan birini de kültür oluşturmaktadır. Kültür sözlükte (TDK,2011: 1558) "Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin" olarak tanımlanmıştır. İnsanlar kavramlarla düşünür ve düşündüklerini de dil göstergeleri ile anlatır (Kıran,2010: 60). Kültürün oluşması ve nesilden nesle aktarımı da ancak

kavramların göstergelerle konuşucudan muhataba aktarımı ile mümkündür.

Şimşek (2011) tarafından yapılan ve yabancı dil olarak Türkçe öğretim setlerinin incelendiği çalışmada Türk kültürüne dair unsurlarının yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin ders kitaplarında bulunması gerektiği, hazırlanan yardımcı okuma kitapları gibi metinlerde yabancıların ilgi, istek ve ihtiyaçlarının gözetilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Ders kitaplarındaki metinler yoluyla kültür aktarımı hususunda Demir ve Açık (2011) tarafından yapılan çalışmada Türk kültür unsurlarından hangilerine öncelik verilmesi gerektiği hususunda kriterlerin olmadığı ortaya konulmuştur. Nitekim Bölükbaş ve Keskin (2010) tarafından yapılan çalışmada da Türk kültürüne dair unsurların ders kitaplarındaki metinlerde daha fazla bulunmasının gerekliliğine dikkat çekilmiştir.

Diğer taraftan kültür ile değer kavramları arasında da önemli bir bağ bulunmaktadır. Her millet, bireylerinin kültürlenme sürecinde kendi değerlerinin edinilmesini, kendi değerlerini benimsedikten sonra evrensel değerlere ulaşmasını bekler (Karatay, 2011: 473).

Değer, herhangi bir davranış, durum, olay ve olgunun insanlar arasında arzu edilebilir veya edilemez olduğu hakkındaki inanç, düşünce ve genelgeçer yargı ve tutum olarak tanımlanabilir.

Günümüzde okul yalnızca bilginin değil değerlerin de öğretildiği yapılar olarak değerlendirilmektedir. Çocuk, değerlerle ilgili ilk eğitimini ailesinden alsa da bunun bir program dâhilinde aktarılacağı yerler, okullardır. Okulda öğrencilere değerler verilirken, eğitimin tabii süreci içerisinde öğrencilere yaşatılarak kazandırılması gerekmektedir (Sallabaş, 2012).

Değerler okullarda hem ders içi hem de ders dışı faaliyetlerin merkezinde yer almaktadır (Halstead & Taylor, 1996:3). Bu çerçevede yapılacak değer eğitimi çalışmaları aynı zamanda öğrencinin duyuşsal düzeyinin de gelişmesine katkı sağlayacaktır. Özellikle insanlara saygı duymayı, hayattaki kutsal şeylere hizmet etmeyi, fikir ayrılığının olabileceğini ve bütün insanların kanun önünde eşit olması gerektiği gibi demokratik değerlerin öğretildiği okullar ve eğitim programları, ahlaki karar almada ve karakter eğitiminde aileyi de desteklemelidir (Suh & Traiger, 1999:723).

Çünkü aile ve okulda tutarsız davranışlarla karşılaşmak çocukta değer kazanımını ya engelleyecektir ya da süreci uzatacaktır. Bu nedenle okullar ailelere değer öğretiminde yardım etmelidir (Refshauge, 2004:2). (Akt. Yiğittir & Keleş, 2011: 145).

Değerlerin öğrenilmesinde bilgi ve düşünce boyutu da önemlidir. İnsanlar tercihlerini ve yargılarını yeni öğrendikleriyle değiştirmekte ve şekillenmektedir. Sonuçta değerler genetik olarak aktarılmazlar. Değerler sosyal rollerle öğrenilerek sonraki kuşaklara aktarılırlar. Belirli bir sosyal rolde kişilerin neler yapması, neler yapmaması ve nelere kıymet vermesi öğrenilir ve bunlar bir yaptırım da olabilir. Değerlerin oluşmasında sosyal destekler ve pekiştiricilerin yeri büyüktür. Bir değer insanlar tarafından onaylanır ve takdir görürse bireydeki etkisi yüksek olur. Değerler arkalarındaki toplumsal destekleri kaybettikçe değişmeye veya etkisizleşmeye başlamaktadır (Sarı, 2005: 77).

Değer açık bir şekilde öğretildiğinde etkisinin azalacağı düşünülmektedir. Bu nedenle değerlerin empoze ve zorlama yapılmadan, yedi basamakta kazandırılması temel alınmalıdır (Simon, 1972:8):

Seçme

- 1.Özgürce seçim ya da bağımsız seçim yapma (seçme özgürlüğü)
- 2.Bir dizi mevcut seçeneği değerlendirdikten sonra alternatifler arasından seçebilme
- 3.Her alternatifin olası sonuçlarını düşünerek değerlendirdikten sonra seçebilme

Ödüllendirme

- 4.En önemli ve değerli olduğu düşünülen şeyleri ödüllendirme ve değer verme
- 5.Serbestçe (özgür) seçilen bir değeri açıkça söyleyebilme

Hareket

- 6.Serbestçe (özgür) seçilen değerle uyumlu olan bir hareket tarzı (tavır) ile hareket edebilme

7.Seçilen değerle uyum içerisindeki bir hareket tarzında tekrar tekrar hareket edebilmek

Öğretmen, öğrenciye açık uçlu sorular sorarak onun cevaplarını açıklamasına olanak tanır (Akt. Akbaş, 2005: 90-91).

Özellikle, son yıllarda Türkiye’ye yönelen yoğun mülteci akışı sonucunda, daha önce çoğunlukla yetişkin yabancıları kendine hedef kitle olarak gören Türkçe öğretimi, küçük yaş grubu yabancıları da hedef kitlesi içine almak durumunda kalmıştır. Türkiye’deki okullarda (Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Geçici Eğitim Merkezleri, belediyelerin ve özel teşekküllerin kursları vb.) Türkçe öğrenen çocuklar, aynı zamanda veya devam eden yılda Türk öğrencilerle birlikte örgün eğitime devam etmektedirler. Bu durum Millî Eğitim Bakanlığının 2017 yılında uygulamaya koyduğu öğretim programlarında kendine öncelikli alan olarak belirlediği “değerler eğitimi” hedefinin, yabancıları Türkçe öğretiminde de göz önünde bulundurulması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Türkiye’deki küçük yaş gruplarına Türkçe öğretiminde, Millî Eğitim Bakanlığınca bağlı okullarda ders kitabı olarak Yunus Emre Enstitüsü tarafından daha önce “Haydi Türkçe Öğrenelim” adıyla yayımlanan, “Türkçe Öğreniyorum” öğretim seti kullanılmaktadır. Bu araştırmada, ortaokul düzeyindeki yabancıları Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum” ders ve çalışma kitaplarında yer alan metinler, değer aktarımı açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Çalışmada esas alınan (MEB, 2017: 24) kök değerler ve bu değerlerle ilişkili tutum ve davranışlar şunlardır:

Tablo 1:

Yenilenen Müfredatlarda Değerler ve Değerlerle İlişkili Tutum ve Davranışlar

Kök Değerler	Değerlerle İlişkili Bazı Tutum ve Davranışlar
Adalet	Adil olma, eşit davranma, paylaşma...
Dostluk	Diğerkâmlık, güven duyma, anlayışlı olma, dayanışma, sadık olma, vefalı olma, yardımlaşma...
Dürüstlük	Açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma, güvenilir olma, sözünde durma...
Öz denetim	Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme...
Sabır	Azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme...
Saygı	Alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme...
Sevgi	Aile birliğine önem verme, fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, vefalı olma...
Sorumluluk	Kendine, çevresine, vatanına, ailesine karşı sorumlu olma; sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme...
Vatanseverlik	Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme...
Yardıms severlik	Cömert olma, iş birliği yapma, merhametli olma, misafirperver olma, paylaşma...

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ortaokul düzeyindeki yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum” setinin ders ve çalışma kitaplarındaki metinlerde yer alan değerleri tespit etmek ve yabancılara Türkçe öğretiminde değerler öğretimini tartışmaktır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe Öğreniyorum setinde hangi değerlere yer verilmektedir?
2. Türkçe Öğreniyorum setinde yer verilen değerlerin kitaplara göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden temel nitel desen ile oluşturulmuştur. Merriam (2015) bu tür araştırmaları eğitimde kullanılan en yaygın nitel araştırma biçimlerinden biri olarak değerlendirirken verilerin gözlem, görüşme ya da doküman analizi yoluyla toplanabileceğini ve yorumlayıcı bir anlayış ile çözümleneceğini ifade eder.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Ortaokul düzeyindeki yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum” setinin ders ve çalışma kitaplarındaki metinlerde yer alan değerleri tespit etmek amacıyla yürütülen bu çalışmada veriler doküman incelemesi tekniğine uygun olarak toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 187). Doküman incelemesine uygun olarak toplanan veriler betimsel olarak “Türkçe Ders Kitaplarındaki Öyküleyici Metinlerde Yer Alan Değerler” altında sınıflandırılmış ve alt değerlere uygun olarak kategorilendirilmiştir. Betimsel analizde, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenerek yorumlanır (Fraenkel and Wallen, 2003).

İnceleme Nesneleri

Araştırmanın inceleme nesnelərini Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum” setinin ders ve çalışma kitaplarında (Ders Kitabı 1, Ders ve Çalışma Kitabı 2, Ders ve Çalışma Kitabı 3, Ders ve Çalışma Kitabı 4) yer alan metinler oluşturmaktadır.

Bulgular

“Türkçe Öğreniyorum” setinin ders ve çalışma kitaplarındaki (Ders Kitabı 1, Ders ve Çalışma Kitabı 2, Ders ve Çalışma Kitabı 3, Ders ve Çalışma Kitabı 4) metinlerde yer alan değerlere ilişkin bulgular Tablo 2’de gösterilmiştir:

Tablo 2:

Türkçe Ders Kitaplarındaki Öyküleyici Metinlerde Yer Alan Değerler

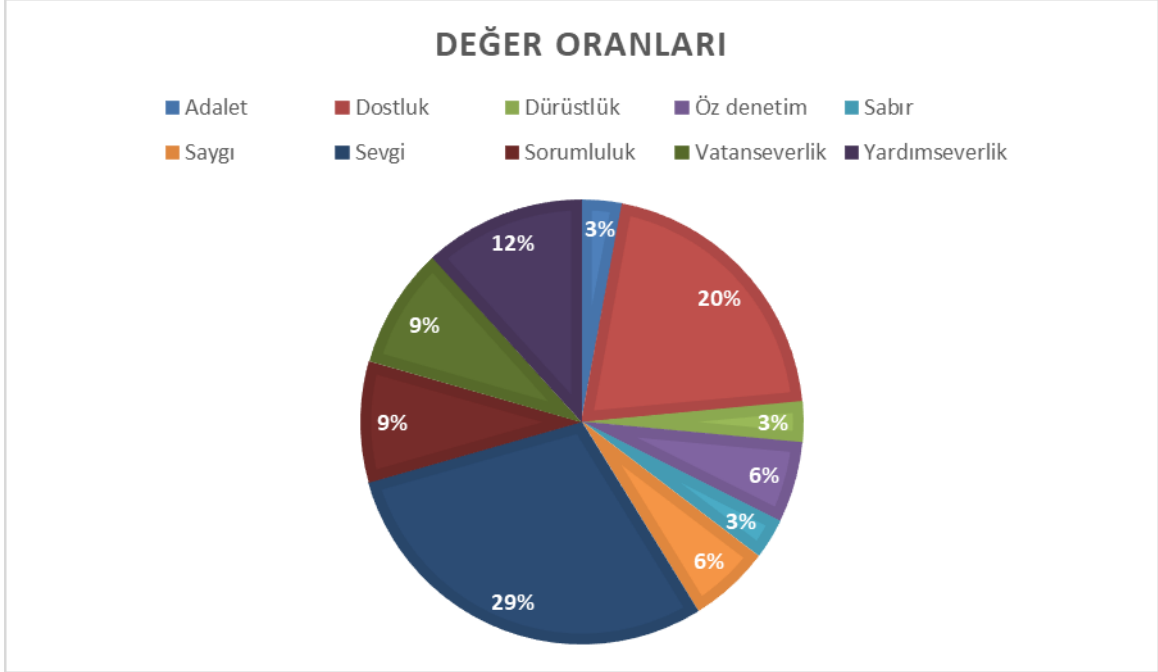
Değerler	Türkçe Öğreniyorum 1	Türkçe Öğreniyorum 2	Türkçe Öğreniyorum 3	Türkçe Öğreniyorum 4	F	%
Adalet	-	-	-	1	1	2,95
Dostluk	-	-	3	4	7	20,58
Dürüstlük	-	-	-	1	1	2,95
Öz denetim	-	1	-	1	2	5,88
Sabır	-	-	-	1	1	2,95
Saygı	-	-	-	2	2	5,88
Sevgi	-	4	4	2	10	29,41
Sorumluluk	-	1	1	1	3	8,82
Vatanseverlik	-	1	-	2	3	8,82
Yardımseverlik	-	1	2	1	4	11,76
Toplam Değer Sayısı	-	8	10	16	34	100

Tablo 2’ye bakıldığında, çalışmada yer verilen metinlerin; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerini barındırdığı görülmektedir.

Metinlerde en çok “sevgi” (10) ve “dostluk” (7) değerlerine yer verilmiştir. Daha sonra ise sırasıyla “yardımseverlik” (4), “sorumluluk” (3), . “vatanseverlik” (3), “öz denetim” (2), “saygı” (2), “adalet” (1), “dürüstlük” (1) ve “sabır” (1) gelmektedir.

Grafik 1:

Değer Oranları

Değer Örnekleri:

Adalet

Bir gün ormanlar kralı aslan, kurt ve tilki ile birlikte ava çıkmışlar. Bir öküz, bir keçi, bir de tavşan yakalamışlar. Akşam avlarını ormana getirmişler. Aslan dönüp kurda “Bunları bize paylaşır!” diye emretmiş. Kurt kısa bir süre düşünmüş.

- Padişahım, öküz keçi ve tilkiden daha büyük. Bundan dolayı o sizin. Keçi, orta boyda; o da benim olsun. Tilki kardeş de tavşanı alsın, demiş. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 4, s.111)

Dostluk (alt değer; vefalı olma)

... Bir gün Keloğlan, kapıda bir paket bulmuş. Paketin içinden bolca para, içecek ve yiyecek çıkmış. Bu paketi değirmenci göndermiş ama Keloğlan’ın haberi yokmuş. Böylece Keloğlan iyiliğinin karşılığını almış. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 3, s.66)

Dürüstlük

... kurt tilkinin yanına giderek şöyle demiş: Herkes bu olaydan ders alsın, kimse birbirine tuzak kurmasın!" (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 3, s.28)

Öz denetim

Bazen yaramazlık yapıyorum ve annemi üzüyorum. O zaman annemden özür diliyorum. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 2, s.24)

Sabır

... 25 yıldan beri eski paraları biriktiriyorum. Antikacıları gezerim. Ayrıca internette eski paralarla birçok site var. Bu siteleri araştırır, eksik paralarımı tamamlarım. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 4, s.48)

Saygı

Merhaba, benim adım Elif. Arkadaşlarım bana "Kibar" da derler. Çünkü ben bir şey yapmak için önceden mutlaka izin alırım. İzin almadan hiçbir şey yapmam. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 4, s.74)

Sevgi

... Ceren'in ailesi ona güveniyor ve Ceren'i destekliyor. Ceren, annesini ve babasını çok seviyor ve hep onlarla birlikte yaşamak istiyor. Onlardan hiç ayrılmak istemiyor. İleride dünya turuna anne ve babasıyla çıkmak istiyor. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 2, s.47)

Sorumluluk

... Kolay gelmedim elbette. Her zaman çok çalıştım, hâlâ da çalışıyorum. İşimi çok seviyorum. İşime ve aileme bağlı bir insanım, insanlara karşı iyi niyetliyim. ... (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 4, s.71)

Vatanseverlik (alt değer; kurallara ve kanunlara uyma)

... Kütüphanede ne yemek yiyebilir ne de konuşabiliriz. Orada çok sessiz olmak gerekir. Kütüphanedeki kitapları ister orada ister ödünç alıp evde okuyabiliriz. Ancak kitapları izinsiz dışarı çıkaramayız. Kütüphane

yönetiminden izin alarak dışarı çıkarabiliriz (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 4, s.150).

Yardımseverlik

... Ben doktor olacağım. Çünkü insanlara yardım etmek istiyorum. (Türkçe Öğreniyorum / Ders ve Çalışma Kitabı 3, s.39)

Sonuç ve Öneriler

Yabancılara Türkçe öğretimi genel olarak metinler aracılığıyla yapılmaktadır. Bu yönüyle Türkçe öğretiminin vasıtalarından biri olan metinlerin aynı zamanda öğretimsel amaçlara uygun olarak seçilmesi gerekmektedir. Özellikle yabancılara Türkçe öğretiminde küçük yaş öğrenciler için özenli seçilecek metinlerin, kazandırılmak istenen tutum, değer ve davranışların verilmesinde araç olarak kullanılmaya uygun olması beklenir.

Yapılan çalışmada, “Türkçe Öğreniyorum” ders ve çalışma kitaplarındaki metinlerde yer alan değerler tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler, Türkçe Öğreniyorum setinde yer alan metinlerin; sevgi ve dostluk değerlerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Diğer taraftan yardımseverlik, sorumluluk, vatanseverlik, öz denetim, saygı, adalet, dürüstlük ve sabır değerlerinin kitaplarda yeterince yer bulmadığı tespit edilmiştir.

Araştırma bulgularından hareketle şu öneriler getirilebilir:

- Bundan sonra hazırlanacak olan Türkçe öğretim setlerinde değer öğretiminin de göz önünde bulundurulması gerekir.
- Setlerde yer verilecek metinlerde; bazı değerlerde yoğunlaşmanın önüne geçilmeli, seçilecek metinlerde tüm değerlere aynı ağırlıkta yer verilmesi sağlanmalıdır.
- Öğrencilere kazandırılması planlanan değerlerin sarmal bir şekilde birden fazla metinde yer almasına özen gösterilmelidir.

Kaynakça

- Akbaş, O. (2005). Değer öğretiminde yeni yaklaşımlar. İçinde Millî Eğitim Bakanlığı (Ed.), *İlköğretim sosyal bilgiler dersi 6-7. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu (Taslak basım)*. Ankara: MEB Devlet Kitaplığı Müdürlüğü.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Demir, A., & Açık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (30), 51-72.
- Ergin, M. (2012). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım Yayım.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2003). *How to design and evaluate research in education*. New York: Mc Graw Hill.
- Karatay, H. (2011). Transfer of values in the Turkish and Western children's literary works: Character education in Turkey. *Educational Research and Reviews*, 6(6), 472-480.
- Kıran, Z., & Kıran, A. (2010). *Dilbilime giriş: Dilbilgisinden dilbilime*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2017). *Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine*. Ankara.
- Sallabaş, M. E. (2012). Ömer Seyfettin hikâyelerinin Türkçe öğretiminde değer aktarımı bakımından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(18), 59-68.
- Sallabaş, M. E., & Göktentürk, T. (2018). Nasreddin Hoca fıkralarının yabancılara Türkçe öğretimi bakımından değeri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 260-275.
- Sarı, E. (2005). "Öğretmen adaylarının değer tercihleri: Giresun eğitim fakültesi örneği". *Değerler Eğitimi Dergisi*, 3 (10), 73-88.
- Şimşek, P. (2011). *Yabancılara Türkçe öğretiminde okuma metinleri ve yardımcı okuma kitapları üzerine bir araştırma (Yüksek Lisans Tezi)*. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

- Tekin, T., & Ölmez, M. (2003). *Türk dilleri: Giriş*. Yıldız Dil ve Edebiyat 2.
- Tuna, O. N. (1990). *Sümer ve Türk dillerinin tarihi ilgisi ile Türk dilinin yaşı meselesi*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Yiğittir S., Keleş H. (2011). Sosyal bilgiler dersinde değer eğitimi ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Millî Eğitim*, 189, 149-155.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.